

# Daňové a právní zprávy

červen 2024



## Úvodník 02

Bezpečné proplutí (ne)bezpečnými přístavy

## Novely 05

Ministerstvo financí publikovalo první verzi revolučních daňových změn

## Novely 7

Prvotní návrh novely daňového řádu zveřejněn

## DPH 10

Ručení za DPH neodvedenou dodavatelem: Co se mění od 1. ledna 2025?

## Udržitelnost 13

Evropská směrnice o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti

## Judikátové okénko 17

Nejvyšší správní soud k prokazování přijetí služeb - dodavatel a rozsah

## Judikátové okénko 19

Krajský soud v Praze k ručení organizátora podvodu na DPH za nedoplatek na daní



**Jana Wintrová**  
jana.wintrova@cz.ey.com  
+420 731 627 020



# Bezpečné proplutí (ne)bezpečnými přístavy

Jedním z nejčastěji skloňovaných daňových témat v poslední době (a to nejen u nás v EY) je tzv. Pilíř 2.

Související sada pravidel přestala být počínaje tímto rokem čtením pro milovníky sci-fi a nabyla podoby zcela reálného právního předpisu - zákona o dorovnávacích daních. Množné číslo je tu zcela namístě, nové daně jsou totiž rovnou dvě: přiřazovaná dorovnávací daň (kterou by zjednodušeně měla platit vrcholová entita ve skupině) a česká dorovnávací daň (tu by naopak měly platit české entity a české stálé provozovny dané skupiny).

O tom, že se nejedná o jednoduchou problematiku, svědčí již rozsah související právní úpravy. Nedávno vydaný konsolidovaný komentář OECD má už nyní přes 330 stran a ani český zákon nezůstává se svými 152 paragrafy pozadu.

Dle očekávání (a zcela logicky) se velká část poplatníků vydala cestou nejmenšího odporu, což v terminologii Pilíře 2 znamená cestou tzv. „bezpečných přístavů“.

Oproti plné kalkulaci dorovnávací daně se skutečně jedná o obrovské zjednodušení. V nejlepší případě by měl poplatník potřebovat pouze dvě čísla ze CbCR reportu (konkrétně celkové výnosy a výsledek hospodaření před zdaněním za danou jurisdikci), a dále údaj o celkovém nákladu na daň vytažený z finančních výkazů. Již na základě těchto dat by mělo být možné ověřit, zda byla v daném státě splněna podmínka malého rozsahu nebo minimální zjednodušené efektivní daňové sazby. Pokud ano, dorovnávací daň za tento stát se považuje za nulovou.

Pokud by ani jedna z výše uvedených variant nezafungovala, poplatník může ještě zkusit spočítat, zda zisk uvedený v CbCR reportu odpovídá tzv. „zisku vyloučenému na základě ekonomické podstaty skupiny“ za daný stát. Zní to trochu děsivě, ale v principu jde o to, zda se v posuzovaném státě nachází adekvátní hmotné a personální zázemí (vztaheno k dosaženému zisku). Objem požadovaných dat pomalu narůstá, ale nikoliv nad únosnou mez.

Jak už tomu ale v životě bývá, ďábel se skrývá v detailu. Pojdme se tedy na jednu takovou kalkulaci (nebo aspoň na některé její části) podívat blíže.

Ještě než se pustíte do jakýchkoliv výpočtů, je potřeba zjistit, zda vůbec máte ten správný CbCR report. Základním požadavkem je konzistentnost dat - víte například, že všechna data pro daný stát musí obecně vycházet ze stejného typu finančních výkazů? Stejně tak všechna data použitá u jedné entity musí vycházet ze stejného zdroje. V opačném případě nemůžete pravidla bezpečných přístavů v dané zemi vůbec použít. Poměrně podrobný návod v tomto směru poskytuje OECD Administrative Guidance vydaná v prosinci roku 2023, aktuálně vtělená do návrhu první novely zákona o dorovnávacích daních.

Další otázkou je správnost údajů v CbCR reportu. Pro někoho tak může být poměrně překvapivé zjištění, že součástí výnosů podle metodiky k vyplnění tohoto reportu nemají být (většinou osvobozené) dividendy přijaté od dceřiných společností. Doteď spíše nezajímavá informace nabývá při výpočtu zjednodušené efektivní daňové sazby na mimořádném významu. Naopak kapitálové zisky (včetně těch osvobozených) by však zahrnuty být v CbCR reportu měly, což může v praxi s výslednou efektivní sazbou daně trochu zamávat.

Neměli byste také zapomenout, že pro některé společnosti bude potřeba provést kalkulaci zcela odděleně (například společné podniky a skupiny společných podniků).

Přes veškerá možná úskalí ale rozhodně stojí za to se touto cestou vydat. Lze totiž očekávat, že na jejím konci vám z povinnosti provést plnou kalkulaci dorovnávací daně (a hlavně prokázat její správnost při budoucí daňové kontrole) většina jurisdikcí úplně vypadne. A to už za trochu úsilí určitě stojí.

Dle neoficiálních výkladů státní správy by se navíc bezpečné přístavy měly shodně aplikovat i na českou dorovnávací daň (i když specifičtější právní úprava v zákoně by neuškodila).

V každém případě vám přejeme v nadcházejícím čase letních dovolených hladké a bezpečné proplutí všemi přístavy, ať už těmi pilířovými, nebo skutečnými.

Další otázkou je správnost údajů v CbCR reportu. Pro někoho tak může být poměrně překvapivé zjištění, že součástí výnosů podle metodiky k vyplnění tohoto reportu nemají být (většinou osvobozené) dividendy přijaté od dceřiných společností. Doteď spíše nezajímavá informace nabývá při výpočtu zjednodušené efektivní daňové sazby na mimořádném významu. Naopak kapitálové zisky (včetně těch osvobozených) by však zahrnuty být v CbCR reportu měly, což může v praxi s výslednou efektivní sazbou daně trochu zamávat.

# Novely

A dark, blue-tinted photograph of a person's hands holding a pen and a smartphone over a desk with laptops and documents. The scene is dimly lit, with the primary light source being the screens of the devices. The person is wearing a light-colored, long-sleeved shirt. The desk is cluttered with various items: two laptops are open in the background, a smartphone is held in the foreground, and several documents with charts and graphs are scattered across the surface. The overall atmosphere is professional and focused on technology and data.



**Karel Hronek**  
karel.hronek@cz.ey.com  
+420 731 627 065



**Tereza Pospíšilová**  
tereza.pospisilova@cz.ey.com  
+420 731 627 068



**Hana Cicvářková**  
hana.cicvarkova@cz.ey.com  
+420 603 577 903



# Ministerstvo financí publikovalo první verzi revolučních daňových změn

Ministerstvo financí publikovalo první verzi dlouho očekávaného návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím (nového) zákona o účetnictví. Jedním z těchto zákonů je i zákon o daních z příjmů (blíže [ZDE](#)).

Rozsah navrhovaných změn je impozantní. V kombinaci s navrhovanými změnami v oblasti účetnictví se jedná o jednu z největších změn českých daní od vzniku samostatného daňového systému.

Po prvním letmém prostudování navrhovaných změn níže přinášíme stručný přehled top 5, které jsme zatím zaznamenali (stávající navrhovaná obecná účinnost je 1. ledna 2025, což se jeví jako (příliš) ambiciózní plán):

- ▶ **Mezinárodní účetní standardy** - Poplatníci povinně používající mezinárodní účetní standardy (IFRS) budou obecně vycházet z výsledku hospodaření stanoveného podle těchto standardů. Nicméně bude muset být provedeno očištění výsledku hospodaření o (mimo jiné) případné trvalé rozdíly mezi (novými) českými standardy a IFRS. Návrh dále obsahuje velmi specifický postup pro přechod do/z IFRS, resp. pro první rok aplikace tohoto přístupu.

- ▶ **Revoluce v nakládání s aktivy** - Dochází ke kompletní „rekodifikaci“ přístupu k aktivům a nakládání s nimi - mimo jiné se mění veškerá terminologie a přístup k leasingu, daňovým odpisům, odpisovým skupinám, resp. době odpisování, technickému (resp. „následnému“) zhodnocení, souvisejícím hodnotovým limitům, prvnímu roku náběhu nových pravidel atd.
- ▶ **Daňové opravné položky a rezervy** - Daňové opravné položky a rezervy budou obecně tvořeny nezávisle na účetnictví.
- ▶ **Daň z příjmů v eurech** - Pokud je měnou účetnictví poplatníka euro, pak od roku 2027 je očekávaný výpočet i správa korporátní daně v eurech.

- ▶ **Fyzické osoby** - Fyzické osoby nyní vedoucí účetnictví budou od platnosti nové úpravy poplatníky s tzv. hotovostním základem daně (tj. nikoliv akruálním). Dále nový přístup k evidenci aktiv může mít negativní dopad na určité skupiny poplatníků.

Slibujeme, že o tomto tématu nepíšeme naposledy.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

**Rozsah navrhovaných změn je impozantní. V kombinaci s navrhovanými změnami v oblasti účetnictví se jedná o jednu z největších změn českých daní od vzniku samostatného daňového systému.**



**Jakub Tměj**  
jakub.tmej@cz.ey.com  
+420 735 729 372



**Petr Sedláček**  
petr.sedlacek@cz.ey.com  
+420 704 651 391

# Prvotní návrh novely daňového řádu zveřejněn

Ministerstvo financí připravuje novelu daňového řádu. V rámci připomínkového řízení byl zveřejněn její úvodní návrh. Novela obsahuje řadu úprav, které by mohly vejít v platnost v průběhu roku 2025, případně od počátku roku 2026.

V krátkosti níže uvádíme výběr těch, které nás zaujaly:

- ▶ Zavedení fikce doručení u neformální komunikace se správcem daně (např. e-mail). Účinky doručení by nastaly desátým pracovním dnem ode dne odeslání zprávy správcem daně.
- ▶ Rozšíření informační povinnosti vůči správci daně na informace „potřebné“ pro správu daní (doposud platí pouze pro informace „nezbytné“).
- ▶ Výslovné připuštění provádění dokazování i mimo daňové řízení.
- ▶ Prolomení lhůty pro stanovení daně i v případě trestného činu spáchaného jinou osobou než příslušným daňovým subjektem.
- ▶ Umožnění správci daně vydat výzvu ručiteli ve lhůtě pro placení daně, nikoliv pouze ve lhůtě pro stanovení daně.
- ▶ Nová úprava přechodu daňové povinnosti při zániku svěřenského fondu (ten, kdo přijal majetek ze svěřenského fondu, a to až do výše takto přijatého majetku).
- ▶ Explicitní zákaz vzniku úroku z úroků i u těch hrazených správcem daně.
- ▶ Vyjasnění, že základem pro výpočet pokuty za opožděné podání daňového tvrzení je výše daně stanovená v tom řízení, které s opožděným podáním daňového tvrzení přímo souvisí.
- ▶ Možnost úplného prominutí penále (nyní limit do výše 75 %).
- ▶ Změny v úpravě hromadného promíjení daně (nově nařízením vlády a možné i hromadné posečkání).
- ▶ Další změny v pravidlech doručování (např. pro situace mnohosti datových schránek), dělené správy a daňové exekuce.

Je pravděpodobné, že během legislativního procesu se budou některé body novely ještě měnit, jiné mohou být vypuštěny či přidány nové. O vývoji novely vás budeme informovat.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

**Ministerstvo financí připravuje novelu daňového řádu s účinností změn primárně v průběhu roku 2025. Jednou ze změn je i zavedení fikce doručení u neformální komunikace se správcem daně, jako např. e-mailem.**



# DPH

**David Kužela**

david.kuzela@cz.ey.com

+420 731 627 085

**Ivana Krylová**

ivana.krylova@cz.ey.com

+420 731 627 005



# Ručení za DPH neodvedenou dodavatelem: Co se mění od 1. ledna 2025?

DPH je významnou položkou fiskálních příjmů státního rozpočtu. Její správné, ale také včasné odvádění má významný dopad na veřejné finance. Jedním z mechanismů, jenž by měl zajišťovat efektivní výběr DPH z pohledu daňové správy, je institut ručení příjemce zdanitelného plnění. Pro mnohé plátce DPH však může jít o značně komplikovaný soubor povinností.

Návrh „velké“ [novely zákona o DPH](#), který připravilo Ministerstvo financí, přináší změny, které dále rozšiřují povinnosti plátců a upravují pravidla ručení. Co se mění a jaké důsledky to může mít pro plátce daně?

## Přesun důkazního břemene na příjemce

Novela významně zasahuje do postavení příjemce zdanitelného plnění z pohledu rozložení a nesení důkazního břemene. Novela nově vymezuje konkrétní situace, kdy se apriori předpokládá, že příjemce měl vědomost o tom, že daň nebude uhrazena, a je tudíž odpovědný za neodvedenou daň. Z této odpovědnosti se může vyvinít.

## Rozšíření okruhu situací vědomosti o neuhrazení daně

Jde například o transakce s poskytovatelem, o němž byly daňovou správou zveřejněny informace o jeho nespolehlivosti, o vztahy mezi spojenými osobami (viz § 36a zákona o DPH), dodání dodavatelem pohonných hmot, který není veden v zákonném seznamu distributorů pohonných hmot, nebo o platby, které jsou v nepřiměřené výši oproti obvyklé ceně.

Vědomost příjemce, že daň nebude uhrazena, má být nově nastolena také v případech, kdy úhrada plnění je provedena nezvyklým způsobem, jako jsou například platby v kryptoměně, v hotovosti nad zákonný limit platby či převody na jiné účty než oficiálně zveřejněné.

Novela zavádí ručení u oprávněného příjemce, kterému vznikla v souvislosti s přijetím vybraných výrobků z jiného členského státu povinnost přiznat a zaplatit spotřební daň, pokud zboží pořizuje z jiného členského státu osoba, která zboží dodá třetí osobě.

### Limity ručení

Důvodová zpráva k novele upřesňuje, že ručení se uplatní pouze vůči bezprostřednímu příjemci dodavatele, nikoli u vícero plátců (příjemců), pokud by se dodání uskutečnilo v řetězci plátců.

Ručení je omezeno na dlužnou daň (nikoli příslušenství daně).

### Procesní změny v řízení

Při řízení o ručení zahájeném jinak než výzvou ručiteli může nově příjemce zdanitelného plnění (nebo oprávněný příjemce) nahlížet do spisu ohledně nedoplatku na dani. Správce daně může za určitých okolností vyloučit odkladný účinek odvolání proti výzvě ručiteli.

Doporučujeme zároveň sledovat aktuálně připravovanou novelu daňového řádu, která by mohla mimo jiné prodloužit lhůtu, ve které může správce daně požadovat úhradu od ručitelů.

### Zvláštní způsob zajištění daně

Novela nadále umožňuje příjemci uhradit daň za dodavatele. Tento zvláštní způsob zajištění daně má procedurální pravidla, která je třeba dodržet.

### Závěrem

Širší zodpovědnost příjemce za správné odvádění DPH by měla přispět k prevenci daňových úniků. Na druhou stranu však bude klást velké požadavky na příjemce, aby měli dobrý přehled o svých obchodních partnerech a byli schopni prokázat, že neměli a nemohli mít znalost o tom, že daň nebude uhrazena.

Plátcí DPH by měli pečlivě zvážit dopady těchto změn na svůj podnik a přizpůsobit své obchodní a účetní procesy tak, aby se vyhnuli nežádoucímu ručení.

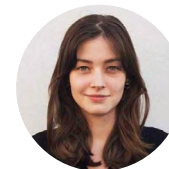
Tým EY je připraven pomoci vám s posouzením stávajících opatření, s navržením nových vhodných procesů k prověřování důvěryhodnosti obchodních partnerů a s vytvořením strategie pro případ sporů.

**Novelizované znění zákona o DPH v oblasti ručení za neuhrazenou daň představuje významný posun v praxi. Příjemce bude muset v mnohem vyšší míře být proaktivní při prověřování svých obchodních partnerů a okolností, za kterých obchodní transakce probíhá.**

# Udržitelnost



**František Schirl**  
frantisek.schirl@cz.eylaw.com  
+420 704 865 137



**Johanna Roháčková**  
johanna.rohackova@cz.eylaw.com  
+420 735 729 356

# Evropská směrnice o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti (CSDDD)

Evropský parlament dne 24. dubna 2024 přijal novou směrnici o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti („Směrnice“).

Přijatá Směrnice je výsledkem rozsáhlých politických jednání členských států EU a Rady EU. Oproti původně projednávanému návrhu se jedná o kompromisní znění, které značně omezuje navrhovaný rozsah Směrnice a prodlužuje lhůtu pro její přijetí prostřednictvím národní právní úpravy, která zajistí její implementaci do právních řádů členských států EU.

## Co nová Směrnice přinese?

Směrnice bude mít zásadní dopady ve vztahu k náležitě péči podniků v oblasti životního prostředí a lidských práv.

Směrnice stanoví pravidla týkající se:

a) povinnosti společností ohledně skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů na lidská práva a nepříznivých dopadů na životní prostředí, pokud jde o jejich vlastní činnosti, činnosti jejich dceřiných společností a činnosti prováděné jejich obchodními partnery v řetězcích činností společností, tj. obchodními partnery v rámci výrobního a distribučního řetězce;

b) odpovědnosti za porušení výše uvedených povinností; a

c) povinnosti přijmout a uvést v platnost plán přechodu na zmírnění změny klimatu.

Směrnice se snaží komplexně pokrýt širokou škálu oblastí lidských práv i ochrany životního prostředí, jako je právo na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky, zákaz dětské práce, zákaz nerovného zacházení v zaměstnání, znečišťování půdy, vody nebo ovzduší, škodlivé emise, ochrana ozonové vrstvy a další.

## Na koho se má Směrnice vztahovat?

Jedním z hlavních diskutovaných bodů původního návrhu Směrnice byla její široká působnost a s ní spojené obavy z nadměrné byrokracie. S cílem dosáhnout dohody se tak Směrnice nyní vztahuje na menší počet společností (skupin) a oproti původnímu návrhu došlo také k výraznému zvýšení prahových hodnot.

Směrnice se bude vztahovat na společnosti (skupiny) založené v souladu s právními předpisy členského státu EU, které zaměstnávají více než **1 000 osob** (oproti původně navrhovaným 500 osob) a jejichž celosvětový obrat v posledním účetním období přesahuje **450 milionů EUR** (oproti původně navrhovaným 150 milionům EUR). Dopadá rovněž na konečné mateřské společnosti skupin, které splňují stanovené prahové hodnoty.

Podstatné je, že se Směrnice vztahuje i na velké **společnosti mimo EU**, pokud v EU dosahují za poslední účetní období obratu **450 milionů EUR**. Hranice počtu zaměstnanců pro tyto společnosti stanovena není.

### Jak budou společnosti uplatňovat náležitou péči?

Společnosti, na které dopadne tato Směrnice, budou povinny provádět náležitou péči v oblasti lidských práv a životního prostředí, a to zejména skrze níže uvedená opatření:

- ▶ začlenění náležité péče do interních politik a systémů řízení rizik (zejména popis přístupu společnosti k náležitě péči, kodex chování popisující pravidla a zásady, které mají být dodržovány v celé společnosti a jejich dceřiných společnostech a u přímých nebo nepřímých obchodních partnerů společnosti, a popis postupů zavedených za účelem provádění náležité péče, včetně opatření přijatých k ověření dodržování kodexu chování a rozšíření jeho uplatňování na zavedené obchodní vztahy);
- ▶ identifikace a posouzení skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadů, předcházení potenciálním nepříznivým dopadům a jejich zmírňování a odstranění a minimalizace rozsahu skutečných nepříznivých dopadů;
- ▶ provádění smysluplného zapojení zúčastněných stran (zaměstnanci společnosti, zaměstnanci jejich dceřiných společností a další osoby, jejichž práva nebo zájmy mohou být dotčeny), zavedení a udržování mechanismu oznamování a postupu pro podávání stížností, monitorování účinnosti vlastní politiky náležité péče a veřejná komunikace o náležitě péči.

Za účelem podpory společností a orgánů členských států EU při provádění výše uvedených povinností v praxi by měla Evropská komise poskytnout celou řadu vodítek, mezi která budou patřit např. vzorová smluvní ustanovení, návody, pokyny, specializované webové stránky, platformy nebo portály či tzv. helpdesk.

### Odpovědnost a sankce

Členské státy EU na základě Směrnice určí jeden nebo více vnitrostátních orgánů dohledu, které budou mít vyšetřovací pravomoci a budou moci za porušení povinností dle této Směrnice ukládat sankce, včetně peněžitých sankcí **až do výše 5 % celosvětového čistého obratu společnosti**. Kromě toho Komise zřídí Evropskou síť orgánů dohledu složenou ze zástupců orgánů dohledu, která by měla usnadnit spolupráci a koordinaci vnitrostátních orgánů dohledu.

Směrnice rovněž zavádí občanskoprávní odpovědnost společností za škody způsobené porušením povinností náležitě péče stanovené Směrnicí a nárok na jejich plnou náhradu. Společnost však nemůže být činěna odpovědnou, pokud škodu způsobili pouze její obchodní partneři v řetězci jejích činností.

### Provedení Směrnice ve vnitrostátním právu a její vstup v platnost

Směrnice bude prováděna postupně. Přechodná období pro jednotlivé skupiny společností jsou stanovena dle prahových hodnot následovně:

- ▶ pro společnosti s více než **5 000** zaměstnanci a obratem **1 500 milionů EUR – 3 roky** od vstupu Směrnice v platnost (platí i pro společnosti mimo EU s obratem 1 500 milionů EUR v EU);
- ▶ pro společnosti s více než **3 000** zaměstnanci a obratem **900 milionů EUR – 4 roky** od vstupu Směrnice v platnost (platí i pro společnosti mimo EU s obratem 900 milionů EUR v EU);

- ▶ pro společnosti s více než **1 000** zaměstnanci a obratem **450 milionů EUR – 5 let** (platí i pro společnosti mimo EU s obratem 450 milionů EUR v EU).

Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Členské státy by měly přijmout právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto Směrnicí nejpozději do 2 let od vstupu Směrnice v platnost.

O dalším vývoji v této oblasti vás budeme informovat. V případě zájmu o podrobnější informace se prosím obraťte na autory článku nebo na další členy advokátní kanceláře EY Law či týmu EY, se kterými spolupracujete.

Společnosti, na které dopadne tato Směrnice, budou povinny provádět náležitou péči v oblasti lidských práv a životního prostředí. Členské státy by měly přijmout právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto Směrnicí nejpozději do 2 let od vstupu Směrnice v platnost. Členské státy EU na základě Směrnice určí jeden nebo více vnitrostátních orgánů dohledu, které budou mít vyšetřovací pravomoci a budou moci za porušení povinností dle této Směrnice ukládat sankce, včetně peněžitých sankcí až do výše 5 % celosvětového čistého obratu společnosti.

# Judikátové okénko

A close-up, high-angle photograph of a wooden gavel resting on a stack of books. The gavel is the central focus, with its handle extending towards the top right. The books are stacked in a way that creates a sense of depth and texture. The lighting is dramatic, highlighting the grain of the wood and the edges of the pages. The overall tone is professional and authoritative.



**Jakub Tměj**

jakub.tmej@cz.ey.com

+420 735 729 372

**Anastasia Alieva**

anastasia.alieva@cz.ey.com

+420 603 577 919



# Nejvyšší správní soud k prokazování přijetí služeb – dodavatel a rozsah

Celá řada případů aktuálně řešených u Nejvyššího správního soudu se týká problematiky prokázání dodavatele a rozsahu přijatých služeb (zejm. reklamních služeb či pomocných služeb ve výrobě). Správce daně v nich u příjemce služeb zpochybňuje především nárok na odpočet DPH<sup>1</sup>, ale někdy také daňovou uznatelnost souvisejících nákladů pro účely daně z příjmů<sup>2</sup>.

Samotná realizace služeb ani jejich význam pro ekonomickou činnost odběratele přitom v těchto konkrétních případech sporné nejsou. Pochybnosti panují o tom, zda skutečný dodavatel a poskytnutý rozsah služeb odpovídají údajům deklarovaným na daňových dokladech.

Prvotním problémem a spouštěčem pochybností správce daně jsou zpravidla různé nesrovnalosti na straně dodavatele služeb. Často se jedná o nízký počet zaměstnanců evidovaných u příslušných orgánů státní správy, který podle správce daně neodpovídá rozsahu poskytovaných služeb. Jinak řečeno, podle správce daně nemá deklarovaný dodavatel kapacitu služby poskytnout.

Odběratelé zpravidla argumentují, že v momentě, kdy požadované služby obdrželi, neměli důvod blíže zkoumat, jak přesně a kterými konkrétními osobami byla plnění poskytována. Pro odběratele není prakticky významné, zda dodavatel zajistí provedení plnění vlastními zaměstnanci, či formou subdodávky.

NSS v této souvislosti v nedávném rozsudku<sup>3</sup> zopakoval svůj dřívější pohled na zajištění služeb subdodavatelským způsobem. Dovedil<sup>4</sup>, že „*nestačí prokázat jen faktické poskytnutí plnění / reklamy, nýbrž musí být jednoznačně prokázán vztah mezi daňovým subjektem a dodavatelem plnění, který je*

1 Viz např. rozsudky NSS ze dne 20. května 2024, č.j. 9 Afs 25/2023 - 48, a ze dne 13. května 2024, č.j. 10 Afs 7/2024 - 47.

2 Viz např. rozsudek NSS ze dne 15. února 2024, č.j. 3 Afs 399/2021-99.

3 Viz rozsudek ze dne 13. března 2024, č. j. 10 Afs 153/2022 - 90.

4 Viz rozsudky NSS ze dne 11. února 2021, č. j. 8 Afs 24/2019 - 44, a ze dne 4. května 2017, č. j. 10 Afs 235/2015 - 75.

*deklarován na předložených dokladech, a dále musí být prokázáno, že plnění deklarovaného dodavatele pro daňový subjekt spočívalo přinejmenším v tom, že u subdodavatele zajistil poskytnutí plnění (tj. musí být prokázán vztah mezi deklarovaným dodavatelem a subdodavatelem, který pro daňový subjekt poskytl tvrzené plnění)“ (zvýraznění doplněno).*

Teoreticky je tedy odběratel postaven před úkol prokázat nejen vztah ke svému přímému dodavateli, ale také okolnosti spolupráce jeho dodavatele a subdodavatele. V praxi je s odstupem řady let mnohdy obtížné odstranit pochybnosti týkající se vlastního dodavatele. Pro obchodní vztah, jehož konečný odběratel nebyl vůbec účasten, to může platit dvojnásob.

Závěry judikatury mohou lidé z obchodní praxe vnímat jako velmi přísné. Je však třeba mít na paměti, že soudy formulují své závěry v konkrétních případech s ohledem na individuální skutkové okolnosti (mnohdy více či méně podezřelé) a je možné, že ve valné většině obchodních případů nebude důvod k jejich aplikaci.

Nicméně odběratelům služeb nelze na základě současné judikatury než doporučit důkladné prověřování jejich dodavatelů, dostatečně přesné nastavení smluvních vztahů a náležitou dokumentaci průběhu spolupráce, včetně případného zapojení subdodavatelů. Nebude-li váš dodavatel při plnění svých povinností dostatečně pečlivý, je možné, že správce daně zařuká na dveře u vás.

Pokud vás tato oblast zajímá, obraťte se prosím na autory článku nebo na poradenský tým, se kterým obvykle spolupracujete.

Nicméně odběratelům služeb nelze na základě současné judikatury než doporučit důkladné prověřování jejich dodavatelů, dostatečně přesné nastavení smluvních vztahů a náležitou dokumentaci průběhu spolupráce, včetně případného zapojení subdodavatelů.



**Radek Matušík**  
radek.matustik@cz.ey.com  
+420 603 577 841



**Jan Šulc**  
jan.sulc@cz.ey.com  
+420 731 627 082



# Krajský soud v Praze k ručení organizátora podvodu na DPH za nedoplatek na dani

Krajský soud v Praze posuzoval otázku, zda organizátor podvodu na DPH může ručit za neodvedenou daň u korporace, která podvod zrealizovala.<sup>5</sup>

## Situace

Žalobce byl trestním soudem pravomocně odsouzený organizátor podvodu na DPH. Podvodu na DPH se dopustila korporace, která byla ve vztahu k žalobci ovlivněnou osobou dle zákona o obchodních korporacích.<sup>6</sup> Správce daně vyzval žalobce jako domnělého ručitele k úhradě nedoplatku vzniklého neoprávněným nárokováním odpočtu DPH korporací.

## Argumentace žalobce

Argumentaci žalobce lze rozdělit do tří okruhů:

- 1) Žalobce namítal uplynutí prekluzivní lhůty pro stanovení daně u své osoby, protože rozhodnutí domáhající se splnění ručitelského závazku bylo vydáno téměř 6 let po stanovení daně ovlivněné společností.
- 2) Tvrdil, že vznik daňové povinnosti není újmou, a tedy nezakládá ručení<sup>7</sup>. Za způsobenou újmu ručí věřitelům vlivná osoba ovlivněné osoby, které jim ovlivněná osoba nemůže v důsledku ovlivnění uhradit.
- 3) Konečně namítal porušení zásady ne bis in idem, tj. že nelze za stejný skutek uložit trest dvakrát.

<sup>5</sup> Č. j. 51 Af 6/2023 - 69

<sup>6</sup> dle § 71 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (ZOK)

<sup>7</sup> dle § 71 odst. 3 ZOK

### Závěry soudu

#### Uplynutí lhůty

Soud se zabýval námitkou uplynutí prekluzivní lhůty a souhlasil s žalobcem předestíranou dřívější judikaturou, která uváděla, že ručitelskou výzvu jde vydat jen ve lhůtě pro stanovení daně. Doplnil však nutnost zohlednit § 148 odst. 6 daňového řádu, tedy že lhůta u žalovaného byla prolomena pravomocným rozhodnutím soudu o spáchání daňového trestného činu. Uvedl, že navzdory akcesorickému charakteru ručení jsou lhůty pro ručitelskou výzvu a stanovení daně na sobě nezávislé, s počátkem běhu ve stejném okamžiku, a že ručitelská výzva je také rozhodnutím o stanovení daně. Potvrdil, že daň byla daňovému subjektu stanovena včas.

#### Vznik újmy

Soud upozornil, že žalobce založil daňový subjekt se záměrem využívat jej k protiprávnímu jednání vedoucímu k doměření daně. Argument, že daňová povinnost nepředstavuje újmu, odmítl jako nedůvodný s tím, že škodu je třeba posuzovat případ od případu. Uvedl, že nebýt protiprávního jednání žalobce, nedošlo by k doměření daně. Z tohoto důvodu dle názoru soudu v daném případě doměření daně újmu představovalo.

#### Porušení zásady ne bis in idem

Soud se vypořádal s námitkou porušení zásady ne bis in idem a konstatoval, že dodatečná daňová povinnost a úroky z prodlení nemají trestní povahu. Uvedl, že správce daně nestanovil penále, které by mohlo být trestní sankcí.

### Závěr

Na základě všech výše uvedených závěrů soud žalobu shledal nedůvodnou a zamítl.

Tento rozsudek je zajímavý, jelikož aprobejuje možnost správce daně vymáhat neodvedenou DPH přímo po organizátorovi daňového podvodu, který navzdory neformálnímu vztahu ke společnosti zapojené do podvodu chování této společnosti ovlivňoval a zároveň z něj profitoval.

Pokud vás tato oblast zajímá, obraťte se prosím na autory článku nebo na poradenský tým, se kterým obvykle spolupracujete.

**Tento rozsudek je zajímavý, jelikož aprobejuje možnost správce daně vymáhat neodvedenou DPH přímo po organizátorovi daňového podvodu, který navzdory neformálního vztahu ke společnosti zapojené do podvodu, chování této společnosti ovlivňoval a zároveň z něj profitoval.**

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

### Zdanění společnosti

Libor Frýzek	+420 731 627 004
Ondřej Janeček	+420 731 627 019
René Kulínský	+420 731 627 006
Lucie Říhová	+420 731 627 058
Jana Wintrová	+420 731 627 020
Stanislav Pokorný	+420 731 627 034

### DPH a cla

David Kužela	+420 731 627 085
Stanislav Kryl	+420 731 627 021

### Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová	+420 731 627 041
Ondřej Polívka	+420 731 627 088

### Právo

Ondřej Havránek	+420 703 891 387
-----------------	------------------

### EY

+420 225 335 111  
ey@cz.ey.com  
www.ey.com/cz



### Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

### Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Marii Kotalíkovou: [marie.kotalikova@cz.ey.com](mailto:marie.kotalikova@cz.ey.com).

### EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa - provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na [ey.com/privacy](https://ey.com/privacy). Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách [ey.com](https://ey.com).

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.  
Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

[ey.com](https://ey.com)

## Víte, že?

- ▶ Ministerstvo financí publikovalo aktualizovaný návrh nového zákona o účetnictví a také návrh základního obsahu souvisejících vyhlášek? [↗](#)
- ▶ v platnost vstoupila nová Smlouva o zamezení dvojímu zdanění mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty? [↗](#)
- ▶ Bylo oceněno TOP20 plátců daně za rok 2023? [↗](#)
- ▶ Zástupce daňové správy se vyjádřil k účetním aspektům nepeněžní likvidace? [↗](#)
- ▶ Soudní dvůr Evropské unie zkoumal otázku, zda je v rozporu s právem EU omezení obsažené v § 29 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, aby investiční zprostředkovatelé předávali pokyny týkající se investičních nástrojů rovněž zahraničním obchodníkům s cennými papíry? [↗](#)